

Informácia zo stretnutia predsedníčky vlády SR I. Radičovej s predsedom vlády MR V. Orbánom dňa 14. decembra 2010 v Bratislave

Plenárne rokovanie PV SR I. Radičovej a PV MR V. Orbána

Otázky bilaterálnej spolupráce

Obaja premiéri sa dohodli *na vybudovaní severo – južného plynového prepojenia Veľký Krtíš – Vecsés*, ktoré je nielen pre SR mimoriadne dôležité z hľadiska diverzifikácie dodávok zemného plynu, keďže má byť súčasťou širšieho koridoru sever-juh. Maďarská strana je pripravená zosúladiť so slovenskou stranou termín výstavby a zabezpečiť potrebné prostriedky. V. Orbán navrhol zaradiť problematiku severo – južného plynového prepojenia aj medzi témy stretnutia premiérov V4 s predsedom Európskej komisie J. M. Barrosom (16. 12. na okraj rokovaní Rady EÚ).

Počas rokovaní bola vyzdvihnutá *nutnosť zintenzívnenia regionálnej spolupráce* medzi oboma krajinami. PV SR I. Radičová zdôraznila potrebu realizácie spoločných projektov s podporou EÚ na vytváranie nových pracovných príležitostí – tzv. „zelené pracovné“ miesta na juhu SR a severe MR v oblastiach najviac postihnutých nezamestnanosťou. Bolo konštatované, že je potrebné maximálne podporovať spoluprácu samospráv v tomto smere.

Obaja premiéri stručne vyhodnotili *činnosť 12 zmiešaných komisií na implementáciu* tzv. základnej zmluvy. Po vymenovaní nových spolupredsedov zmiešaných komisií v priebehu jesene komisie vypracovávali a konzultovali plány činností a pripravovali prvé zasadnutia. Do konca roka sa uskutoční zasadnutie viac ako polovice zmiešaných komisií. Ostatné plánujú zasadnutia v januári, respektíve vo februári roku 2011. Osobitne bola vyzdvihnutá činnosť zmiešanej komisie pre cezhraničnú spoluprácu a pre záležitosti menších.

Obaja premiéri sa zhodli na potrebe *spoločného dofinancovania výstavby Slovenského domu v Mlynkoch*, ktorý je prioritne určený pre potreby Slovákov z Pilišu. Na realizácii projektu sa dohodli ešte predchádzajúce vlády, avšak v súčasnosti chýbajú finančné prostriedky na jeho dokončenie.

Maďarské predsedníctvo v Rade EÚ - HU PRES

MR považuje za prioritu otázky energetiky, dopracovania Európskeho stabilizačného mechanizmu (ESM), ukončenia procesu zmeny Lisabonskej zmluvy v súvislosti s ESM, rozširovania (Chorvátsko, Srbsko), vstupu Rumunska a Bulharska do Schengenu, Dunajskej stratégie a rómskej stratégie.

Rómska problematika by mohla byť dôležitou súčasťou aj bilaterálnej spolupráce. Obaja premiéri jej venovali aj na plenárnych rokovaní pomerne širokú pozornosť. Podľa V. Orbána Európska komisia zverejní v marci 2011 celoeurópsku rómsku stratégiu. MR chce dosiahnuť, aby táto stratégia bola schválená ešte v júni 2011 počas maďarského predsedníctva.

Ďalšou dôležitou súčasťou HU PRES je *dokončenie limitovanej zmeny Lisabonskej zmluvy*. Na základe poznatkov V. Orbána z pracovných návštev v ČR EÚ je pravdepodobné, že revízia bude schválená.

Medzi priority patrí takisto vytvorenie *Európskeho stabilizačného mechanizmu (ESM)* plus prijatie 6 legislatívnych návrhov Európskej komisie k posilneniu hospodárskeho riadenia.

V súvislosti s agendou *rozšírenia EÚ* je jednoznačnou prioritou MR ukončenie prístupových rokovaní s Chorvátskom. MR sa bude takisto usilovať o *rozšírenie Schengenského priestoru o Rumunsko a Bulharsko*.

V otázkach priorit HU PRES existuje široká zhoda oboch partnerov – čo sa týka obsahu aj časových harmonogramov. Obaja partneri pokladajú za dôležitú spoluprácu HU PRES a SK PRES vo V4, ktorá by mohla byť pridanou hodnotou v otázkach rozširovania a spolupráce s krajinami Západného Balkánu, energetiky (vo vzťahu k Samitu EÚ 4. 2. 2011, ktorý bude venovaný tejto problematike) rovnako pri spracúvaní Rómskej stratégie. Obe strany podporujú prijatie ESM ako nástroja ekonomickej a finančnej stability, vrátane podpory EURO ako spoločnej meny. Predseda vlády MR konštatoval, že pri aktuálnom vývoji bude HU pripravená na vstup do eurozóny najskôr v roku 2019.

Predseda vlády MR V. Orbán potvrdil účasť na rokovaní PV V4 + DE, AT a UA 15. februára 2011 v Bratislave pri príležitosti 20. výročia vzniku Vyšehradskej spolupráce.

Hlavné výstupy z tlačovej konferencie PV SR I. Radičovej a PV MR V. Orbána

Premiéri Slovenskej republiky a Maďarskej republiky Iveta Radičová a Viktor Orbán na tlačovej konferencii informovali, že počas rokovania našli zhodu v oblasti energetiky a regionálnej spolupráce. Slovensko a Maďarsko by v rámci regionálnej spolupráce mali vytvoriť aj nové cezhraničné programy na báze partnerstiev samospráv, aby sa podarilo znížiť nezamestnanosť v prihraničných oblastiach. Malo by pritom poväčšine ísť o takzvané zelené pracovné miesta, uviedla predsedníčka vlády SR I. Radičová.

I. Radičová ďalej informovala, že obe krajiny sa dohodli aj na dofinancovaní výstavby Slovenského domu v Mlynkoch. Vlády už totiž vyčlenili isté prostriedky na jeho výstavbu, no tie nestačia, preto sa rozhodli poskytnúť viac finančných prostriedkov.

V. Orbán sa poďakoval slovenskej strane za to, že maďarské deti z oblastí nedávno postihnutých ekologickou katastrofou pri meste Ajka sa v súčasnosti bezplatne rekreujú na Slovensku (Donovaly). V tejto súvislosti I. Radičová informovala, že VÚC Nitra vyčlenil 30 tis. EUR ako pomoc na odstraňovanie dôsledkov predmetnej ekologickej katastrofy v MR.

Zároveň sú však témy, pri ktorých nepanuje zhoda a pozícia Slovenska a Maďarska je v nich pomerne vzdialená, uviedla po stretnutí slovenská premiérka. "Je to predovšetkým téma dvojakeho občianstva, kde sú postoje a názory MR a SR diametrálne odlišné," podčiarkla Radičová.

I. Radičová zároveň poukázala na to, že začali pracovať spoločné zmiešané komisie, fungujúce na základe medzištátnej zmluvy. Z 12 existujúcich sa už šesť aktívne stretlo a ďalších šesť začne rokovať začiatkom roka 2011. "Ostatné témy, aké budú naše priority v budúcnosti, nás nerozdeľujú, ale spájajú. Vidíme viac spoločného pre budúcnosť a zhodneme sa v tom, že minulosť nás nebude rozdeľovať," zdôraznila šéfka slovenskej exekutívy.

Predseda vlády MR V. Orbán potvrdil, že v určitých dôležitých otázkach sú stanoviská oboch krajín vzdialené.

Na margo novely zákona o štátnom občianstve, o ktorej bude slovenský parlament rokovať vo februári 2011, V. Orbán podotkol, že Budapešť v tejto oblasti nemôže zasahovať do vnútorných záležitostí SR. O prípadných krokoch rozhodne až po schválení tejto zmeny zákona. Tiež deklaroval, že k zmene volebného zákona, ktorým by sa volebné právo rozšírilo aj na ľudí s maďarským občianstvom, žijúcich mimo MR, nepríde pred prijatím novej ústavy. Tá by mala byť pripravená do konca apríla 2011.

Osud stredoeurópskeho národa je však podľa Orbána spoločný v tom, že buď budú úspešní všetci, alebo nikto. "Pri riešení každej bilaterálnej otázky je našim záujmom, aby Slovensko bolo úspešné. Zároveň vychádzame z predpokladu, že aj pre Slovensko je dôležité, aby Maďarsko v strednej Európe bolo úspešné," priblížil V. Orbán. V oblasti energetiky rokovania

podľa neho priniesli prelom v projekte severojužného prepojenia plynovodov. "Osud strednej Európy závisí od toho, či budeme schopní toto prepojenie sever-juh vybudovať. Dohoda medzi Maďarskom a Slovenskom je veľký prelom," dodal V. Orbán. Na základe bilaterálnej dohody slovenská vláda ponesie zodpovednosť za dokončenie svojej časti prepojenia a maďarská strana zase za svoj úsek. "Sme pripravení dokončiť toto prepojenie v čo najkratšom čase. Následne bude SR pokračovať v tomto prepojení do Poľska," avizovala I. Radičová s tým, že tento projekt zvýši energetickú bezpečnosť oboch krajín.

Program najbližšieho polročného predsedníctva Maďarskej republiky v Európskej únii nie je podľa Orbána komplikovaný, iba ťažký. Jednou z hlavných priorít je vypracovanie celoeurópskej rómskej stratégie. Spolu s predsedníčkou vlády SR sa zhodli na dôležitosti ďalšieho rozširovania Európskej únie. V. Orbán vyjadril presvedčenie, že počas ich predsedníctva sa ukončia prístupové rokovania s Chorvátskom a v tomto smere sa pohne dopredu aj proces so Srbskom. "Radi by sme videli Bulharsko a Rumunsko v schengenskom priestore," zdôraznil Orbán. Pripomenul tiež prípadnú zmenu Lisabonskej zmluvy, ktorá vyplýva z avizovaného zriadenia stáleho krízového mechanizmu pre prípad rozpočtovej nedisciplinovanosti členských štátov po roku 2013. "Je to mimoriadne ťažká práca, ale má aj pekné stránky. Málo krajín môže zažiť to, že v čase predsedníctva sa zmení základná zmluva," konštatoval maďarský premiér.

Poukázal tiež na potrebu koordinácie hospodárskej politiky členských krajín únie a vytvorenia mechanizmu na ochranu eura.

Maďarská vláda si musí do budúcnosti rozmyslieť, ako bude rozvíjať vzťahy so zmiešanými politickými stranami. "Ale určite nájdeme spôsob," poznamenal maďarský premiér V. Orbán. Reagoval tak na otázku, prečo sa nestretol s predstaviteľmi strany Most-Híd. Priblížil tri kategórie, ktorým sa prispôbujú kroky vlády. "Sú slovenské strany, s ktorými spolupracujeme na základe vzájomnej úcty," podčiarkol. Ďalej podľa neho existujú maďarské strany, pri ktorých sa kooperácia okrem úcty odvíja aj od rovnakého etnického princípu. Poslednou kategóriou sú už spomenuté zmiešané strany.

V. Orbán na záver tlačovej konferencii informoval, že v prvej polovici roku 2011 príde na Slovensko aj na oficiálnu návštevu.

Záver: Návšteva potvrdila trend zlepšovania atmosféry v bilaterálnych slovensko-maďarských vzťahoch. Oba premiéri vyjadrili záujem na rozvíjaní pragmatickej spolupráce medzi SR a MR. Vo vzťahoch je potrebné pozerieť sa smerom dopredu. Citlivým bilaterálnym otázkam bol venovaný počas plenárnych rokovaní iba minimálny priestor. PV SR I. Radičová zopakovala nesúhlasné stanovisko slovenskej strany so zákonom o štátnom občianstve MR (tzv. dvojaké občianstvo) a informovala o prebiehajúcom legislatívnom procese v SR v súvislosti so zákonom o štátnom občianstve SR. V. Orbán potvrdil, že postoje MR a SR sa v otázke štátneho občianstva značne líšia. Následne na tlačovej konferencii V. Orbán nevyklúčil, že v súvislosti s novelou Ústavy MR (mala by byť prijatá do apríla roku 2011) sa otvorí aj otázka volebného práva pre maďarských občanov žijúcich v zahraničí. *Poznámka: V súčasnosti je volebné právo v Ústave MR a volebnom zákone viazané na trvalý pobyt v MR.* Oba premiéri sa na záver dohodli aj na realizácii oficiálnej návštevy predsedu vlády MR V. Orbána v SR v prvej polovici roka 2011.